1. Žemaitė, nors ir būdama bajoriškos kilmės, ~~nuo~~ pat vaikystės linko prie liaudies, prie baudžiauninkų.
2. Žemaitė, būdama jau pagarsėjusi rašytoja neišpuiko.
3. Rašytoja sugebėjo pasisavinti pačius geruosius liaudies bruožus – tvirtą valią, darbštumą, veiklumą.
4. Pasiaukojimas rašyti sunkiausiomis sąlygomis.

5

Žemaitė (1945–1921)

Ciklas „Laimė nutekėjimo" „Marti" – vienas Dymiausių apsakymų Apsakymo problematika charakteriai stiliaus bruožai

~~Umbrasas~~

5 kl. raštu ir surašyti katrės tragedijos priežastis

Namų darbai „Marti" 14.9.11.

5. Katrės paveiksle išryškėja teigiamieji liaudies žmogaus bruožai:
1) sielos taurumas ir turtingumas taip pat katrei būdingi bruožai
2) Švelnus elgesys su vyrotėvais.
3) moteriškas jautrumas, jausmingumas, kūribingumas
4) Katrės veiklumas, gyvibingumas, darbštumas atsiskleidžia Vingių šeimoje.
Katrės tragedijos priežastis.

1. Katrė aštekėjo už Jono meilės, ne iš
o verčiant tėvams dėl
turto-sumetimų.
2. Pateko Katrė į nežmonišką
Vingių šeimą.
3. Prie Katrės tragedijos
prisidėjo ~~ito~~ meto santvarka
ir papročiai
4. Vyro Jono abejingumas.

Petras Kurmelis.

Žmogaus jausmų paneigimo
problema.
Petro Kurmelio paveikslas,
jo charakterio ~~ap~~
sudėtingumas, novatoriš-
kumas

N.d.
2, 3, 5 raštu.

Namų darbai 14.09.13.

5. „Petro Kurmelio"
kompozicijos pagrindas
yra kontrastas tarp
pirmosios ir antrosios
apsakymo dalies, yra
vieno veikėjo gyvenimo
istorija. Kiti apsakymo
veikėjai vaidina
pagalbinį veiksmą,
padeda išryškint
pagrindinį veikėją.
„Marčios" siužetą sudaro
dviejų veikėjų grupė: —
Vingių ir Katrės susi-
durimas.

2. Petro Kurmelio paveikslas literatūroje yra ranjas tuo:
1) Kurmelio yra ~~sudė~~ priėštarinas, besikeičiantis ~~tingas~~ charakteris.
2) Rašytoja, kurdama „Petrą Kurmelį" naudojo laiko vienumo principą Vartoja vidinį monologą, iš kurio sužinome veikėjo mintis abejones.
3) Viename asmenyje išriškėja teigiami ir neigiami veikėjo bruožai.

Gamtos vaidmuo „Marčioje" ir „Petre Kurmelyje":

1. Gamtos vaizdai sudaro foną veikėjams.
2 Padeda charakterizuoti veikėjus.
3. Gamtos vaizdai padeda išryškinti veikėjų pergyvenimus.
4. Gamtos vaizdai labai meniškai atskleisti, ūgdo ~~meilę~~ skaitytojo meilę gamtai

Namų darbai

2. Kaip ryškėja Žemaitės demokratinis požiūris
1. Kodėl „Marčios" apsakymą laikome menišku.

1. „Marčios" apsakymą laikome-menišku, nes jis sukrečia mus kaimo tamsos vaizdais, jaudinandčiomis žmogaus pastangomis priešintis aplinkai ir tragiška šios kovas baigtimi. Skaitant Mus ~~jaudina~~ sukrečia nejaprastai tikroviškais, gyvais vaizdais.

Dvaro ir kaimo santykių tema Žemaitės kūryboje.

I iki 1900 metų

1. Pačių dvarininkų gyvenimą mažai vaizdavo, į dvarų žiūrėjo valstiečio takimis. D

2. Dvarininkus rodė svetimus darbo žmonems, juokdamasi iš vaidmainingos jų moralės pripustos išpūstu etiketu. („Topylis")

3. Užjautė dvaro skreudžiamus žmones.

II po 1900 metų

1. Daugiau atskleidė ekonominį dvaro išnaudojimą. Ypač kumečio gyvenime („Dovanas iš atmerikos")

2 Pasmerkė dvarą kaip darb. žmonių engėją.

3. Ėmė vaiznoti darbo žmonių kovą už savo teises. („Prie dvaro")

2,3,4 67 pusl Nd.

Namų darbai

4. Šiame apsakyme susilieja etinė ir socialinė tema. Neturėdamas jokio moralinio pagrindo, Baltaragis yra kenksmingas ir klasiniu požiūriu žmogus, kenkia valstiečių kovai su dvarininku. Tačiau apsakyme aiškiai vyrauja socialinė problematika, etinė problema tik pagalbinė. Parodydama nevienodą valstiečių požiūrį į dvarą, Žemaitė atskleidė klasinį valstiečių susiskaldymą, jų interesų skirtingumą.

3. Cinoko tragedijos priežastys:

1. Cinokas įsitikinęs, kad valstietis gali rasti teisybę, tačiau šis įsitikinimas klaidingas
2. Baltaragis klastingai apgaudinėjo Cinoką ir kurstė jį prieš dvarą, pats likdamas nuošalyje.
3. Cinokas pralaimi bylą prieš dvarininką

2. „Su ponu rokuokis ir akmenį rankoj turėki" sakoma todėl, kad ponai išnaudotojai, dėl ~~priešo~~ pono priešiško nusistatymo prieš valstiečius.

Klasės darbas.

„Su ponu rokuokis ir akmenį rankoj turėki" – kodėl taip teigiame pagal Žemaitės apsakymą prie dvaro:

1) Ponai klastingi ir vaidmainiai. Nuvaro valstiečius nuo žemės
2) Didžiulis valstiečių išnaudojimas ir skriaudimas fiziškai bei morališkai
3. Priešiškas pono nusiteikimas valstiečių atžvilgiu. Cinoko tragedija (tragedijos priešastys):
1) nepasitenkinimas dideliu išnaudojimo
2) Baltaragio kurstymas, pačiam pasitrankiant į šalį
3) Jo paties vienišumas dideliam tarpe, kaip kovotojo už geresnį gyvenimą.
4) Naivus Cinoko pasitikėjimas švonėmis
5) Sunkus jo ekonominis gyvenimas
6) To meto santvarka,

nesudariusi sąlygų valstiečiams prasigyventi

7. Etiniai ir socialiniai Baltaragio bruožai:

a) Prieštaringas jo charakteris

a) Darbštus valstietis aps pradž.

b) Klastingas vaidmaivis vilian.

c) Kaimynų kurstymas prieš dvarą, paciam pasislepiant.

d) Noras kitiems pakenkti. Adejinguma kitiems žmonems, noras jiems pakenkti.

e) padlaišavimas ponui, skundžiant savo kaimynus

f) Gopšumas, pagieža linokui. Nori Balt. vienas užvaldyti miską, džiaugiasi dėl kaimyno nesėkmių.

g) B. ~~klastingas~~ kenksminkas klasinin požiūriu, jis daug kenkia valstiečių kovai su dvaru.

7 klaus. raštu